

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120204858
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4120204858.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobkyní: X/Nikoleta P., nar. XX.X.XXXX, bytom Q., X. D. XXXX/XX, X/maloletá D. P., nar. X.XX.XXXX, bytom Q., X. D. XXXX/XX, zastúpená zákonným zástupcom A. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., X. D. XXXX/XX, žalobkyne zastúpené Mgr. Peter Mešenec, advokát so sídlom Bratislava, Prievozská 1314/39, IČO: 50 287 222, proti žalovanému: ČSOB Poist'ovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Žiškova 11, IČO: 31 325 416, zastúpený MGA IURIS s.r.o., Cukrová 14, Bratislava, IČO: 47 233 028, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o späťvzati žaloby, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 9.2.2022 č.k. 7C/40/2020-110, v spojení s opravným uznesením zo dňa 02.03.2022 č.k. 7C/40/2020-121, takto

rozhodol:

Odvolačí súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania m e n í tak, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.
Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd konanie zastavil a o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyne sa vo veci samej domáhali voči žalovanému zaplataenia nemajetkovej ujmy, ako aj náhrady nákladov spojených s pohrebom, pričom dňa 07. 02. 2022 zobrali žalobu v plnom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu a žiadali konanie zastaviť. Preto postupoval podľa § 144 až § 146 CSP. Žalobu zobrali späť pred začatím predbežného prejednávania sporu alebo pred pojednávaním. Súhlas žalovaného nebol potrebný, preto akceptoval späťvzatie žaloby a konanie zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP a vychádzal z toho, že žalobcovia zavinili zastavenie konania, keď vzali žalobu späť bez uvedenia dôvodu, a preto by mal súd priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania, čo však v predmetnom spore nie je možné, nakoľko zo spisu vyplýva, že žalovanému trovy v konaní nevznikli, a preto mu ich nepriznal.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, a to v časti o výroku o náhrade trov konania a domáhal sa jeho zmeny tak, že žalovanému bude priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %, a to tak prvostupňového, ako aj odvolacieho. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že nemôže súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že mu trovy v konaní žiadne nevznikli. Poukázal na ust. § 251 CSP a uviedol, že žalovaný sa dal zastúpiť právnickou osobou poskytujúcou právne služby, pričom ešte dňa 01. 02. 2022 doručil prvoinštančnému súdu oznámenie o prevzatí zastúpenia žalovaného v tomto konaní. Žalovaný sa dal v konaní zastúpiť ešte predtým, ako žalobkyne pristúpili k späťvzatiu svojej žaloby. Keďže bol v konaní zastúpený advokátom, trovy konania, ktoré mu vzniknú v súvislosti s bránením svojho práva, sú trovami konania a má právo na ich náhradu.

3. Žalobkyne sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, a preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil.

5. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Pokiaľ odvolací súd nerozhodne o potvrdení napadnutého rozhodnutia (§ 387 CSP) alebo o jeho zrušení (§ 389 CSP), napadnuté rozhodnutie zmení, t. j. predpokladom zmeny rozhodnutia je to, že ho nemožno potvrdiť, ani zrušiť. K zmene napadnutého rozhodnutia dochádza predovšetkým vtedy, ak súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, prípadne vtedy, ak súd prvej inštancie síce správne zistil skutkový stav, ale dospel k nesprávnym právnym záverom.

7. Predmetom konania bola žaloba žalobkýň, ktorou sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy a náhrady škody. V dôsledku späťvzatia žaloby zo strany žalobkýň napadnutým uznesením bolo konanie zastavené, v tejto časti rozhodnutia nebolo podané odvolanie, a preto rozhodnutie v tejto časti je právoplatné. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalovaný, a to len v časti o trovách konania.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesné zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistraně.

9. Trovy konania sú výdavky, ktoré vznikajú subjektom konania pri uskutočňovaní jednotlivých procesných úkonov počas konania. Plnia dôležité funkcie pri prevencii a sú zároveň aj sankciou za neúspech v konaní alebo za chybné vedenie konania. Trovy konania chránia pred šikanóznym vedením sporov a svojvoľným uplatňovaním alebo bránením práva. Za trovy konania sa považujú len tie výdavky, ktoré vznikli od momentu začatia konania do jeho skončenia, resp. ktoré vznikli aj pred začatím konania, ale ich vynaloženie bezprostredne súvisí s konaním.

10. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie vyjadrená v § 256 CSP znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem „procesné zavinenie“ sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a je nevyhnutné vykladať ho komplexne a extenzívne. Zásada procesnej zodpovednosti je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí sporu. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu. Prvok zavinenia môže byť aj náhoda, napríklad odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ťarchu toho, kto sa iba bránil. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká i zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Za osobu, ktorá zavinila zastavenie konania, je považovaný aj žalovaný, ktorý svoj dlh splnil po začatí sporu a vyvolal tým u žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia dôvodne podanej žaloby.

11. V kontexte skúmania podmienok procesného zavinenia zastavenia konania súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 256 ods. 1 CSP, keď konštatoval, že k zastaveniu konania došlo zo strany žalobkýň, ktoré žalobu zobrali späť pred prvým pojednávaním bez uvedenia dôvodu, v dôsledku ktorého muselo byť konanie zastavené. Avšak následne z citovaného ustanovenia prijal nesprávny právny záver, keď žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli. Z takto zisteným skutkovým stavom sa odvolací súd nestotožňuje a považuje za nesprávne, pretože jednoznačne z obsahu spisu vyplýva, že ešte dňa 01. 02. 2022, t. j. pred pojednávaním žalovaný oznámil, že v konaní ho zastupuje jeho zvolený právny zástupca, ku ktorému mu udelil plnomocenstvo dňa 27. 01. 2022 (č. 1. 99 spisu). Po podaní žaloby sa k odvolaniu vyjadroval, aj keď ešte bez právneho zástupcu, čo nementí na skutočnosti, že v konaní je zastúpený právnym zástupcom, a preto mu vznikol nárok na odmenu za právne zastúpenie, ktoré predstavujú trovy konania. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle 388 CSP zmenil tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu prvoinštančného konania v plnom rozsahu voči žalobkyňam v 1. a 2. rade.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovoláteľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).